

P7_TA(2010)0443

Padėtis Vakarų Sacharoje

2010 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Vakarų Sacharoje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į atitinkamas JT Saugumo Tarybos rezoliucijas dėl padėties Vakarų Sacharoje,
 - atsižvelgdamas į paskutinę JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1920 (2010), kuria pratęsimi Jungtinių Tautų referendumo Vakarų Sacharoje misijos (MINURSO) įgaliojimai,
 - atsižvelgdamas į vėliausius 2008 m. balandžio 14 d., 2009 m. balandžio 13 d., ir 2010 m. balandžio 6 d. JT Generalinio Sekretoriaus pranešimus Saugumo Tarybai dėl su Vakarų Sachara susijusios padėties,
 - atsižvelgdamas į 1979 m. gegužės 3 d. Maroko ratifikuotą Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į Europos ir Viduržemio jūros šalių susitarimą, pagal kurį įkuriama Europos Sąjungos ir jos valstybių narių asociacija iš vienos pusės ir Maroko Karalystės asociacija iš kitos pusės, ypač į šio susitarimo 2 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į ES deklaraciją, susijusią su 2009 m. gruodžio 7 d. VIII ES ir Maroko asociacijos tarybos sesija ir į 2010 m. kovo 7 d. pirmo bendro ES ir Maroko aukščiausiojo lygio susitikimo deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. rugsėjo mėn. ir 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento ad hoc delegacijos vizitų išvadas, kuriuose jo buvo prašoma, kad JT misijos, skirtos referendumui Vakarų Sacharoje (MINURSO) įgaliojimai būtų pratęsti, su sąlyga, jei susitars visos susijusios šalys, kad misija būtų atsakinga už žmogaus teisių gerbimą Vakarų Sacharoje; tuo pat metu arba prireikus kviečia Europos Komisiją per delegaciją į Rabatą sekti žmogaus teisių padėtį Vakarų Sacharoje ir nuolat siųsti ten misijas,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Vakarų Sacharos, ypač į 2005 m. spalio 27 d. rezoliuciją¹,
 - atsižvelgdamas į ES vyriausiosios įgaliotinės Catherine Ashton 2010 m. lapkričio 10 d. pareiškimą dėl Vakarų Sacharos,
 - atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Tarybos ir Komisijos pareiškimus dėl Vakarų Sacharos padėties,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi keletas tūkstančių Sacharos gyventojų paliko savo miestus, pasistatė palapines El

¹ OL C 272 E, 2006 11 9, p. 582.

Ajuno priemiesčiuose ir įkūrė Gdaim Izyk stovyklą taikiai protestuodami prieš socialinę, politinę ir ekonominę padėtį bei gyvenimo sąlygas,

- B. kadangi po kelių savaičių, pasak JT stebėtojų, žmonių skaičius siekė 15 000 ir su valdžios institucijomis buvo užmegztas dialogas,
- C. kadangi 2010 m. spalio 24 d., sekmadienį, Maroko karo pajėgos, nužudė 14 metų Sacharos paauglį Nayem El-Garhi ir sužeidė dar penkis asmenis, kai šie bandė pasiekti stovyklą El Ajuno priemiesčiuose,
- D. kadangi 2010 m. lapkričio 8 d. vis dar nežinomas skaičius žmonių, įskaitant policijos ir saugumo pareigūnus, žuvo Maroko saugumo pajėgų veiksmų, skirtų pašalinti Gadaym Izik'o protesto stovyklą, metu; kadangi taip pat yra pranešimų apie daug civilių, sužeistų saugumo pajėgoms naudojant ašarines dujas ir lazdas žmonėms iš stovyklos pašalinti,
- E. kadangi įvykiai vyko tą pačią dieną, kai Niujorke prasidėjo trečias neoficialių derybų etapas dėl Vakarų Sacharos padėties, kuriame dalyvavo Marokas, Polisario frontas, šalys stebėtojos, Alžyras ir Mauritanija,
- F. kadangi žurnalistams, ES nacionalinių bei regionų parlamentų nariams ir Europos Parlamento nariams buvo neleista patekti į EL Ajuno priemiestį ir Gdaim Izyk stovyklą, o kai kurie netgi išsiūsti iš EL Ajuno,
- G. kadangi taikant smurtą mirė Ispanijos pilietis Babi Hamday Buyema aplinkybėmis, kurios nebuvo išaiškintos,
- H. kadangi po daugiau nei 30 metų dekolonizacijos procesas Vakarų Sacharoje lieka neužbaigtas,
- I. ES tebekelia susirūpinimą konfliktas Vakarų Sacharoje ir jo pasekmės bei padariniai regiono lygiu, įskaitant žmogaus teisių padėtį Vakarų Sacharoje ir visokeriopai remia Generalinio Sekretoriaus ir jo asmeninio pasiuntinio dedamas pastangas siekiant rasti teisingą, tvarų ir abipusiai priimtina politinį sprendimą, kuris suteiks Vakarų Sacharos gyventojams apsisprendimo teisę, kaip numatyta Jungtinių Tautų rezoliucijose,
- J. kadangi keletas pranešimų parodė, kad Vakarų Sacharos gamtiniai ištekliai buvo išnaudoti be jokios naudos vietos gyventojams,
 - 1. Išreiškia didžiausią susirūpinimą dėl labai pablogėjusios Vakarų Sacharos padėties ir stipriai smerkia smurto veiksmus Gdaim Izik stovykloje jos griovimo metu ir El Ajuno mieste;
 - 2. Ragina visas šalis išlaikyti ramybę ir susilaikyti nuo bet kokių tolesnių smurto veiksmų;
 - 3. apgailėstauja dėl prarandamų žmonių gyvybių ir išreiškia solidarumą aukų, sužeistųjų ir dingusiųjų šeimoms;
 - 4. pabrėžia, kad atidaroma Maroko parlamento tyrimų komisija siekiant išsiaiškinti įvykių eigą, dėl kurios turėjo įsikišti Maroko valdžios institucijos, bet mano, kad Jungtinės Tautos turėtų atitinkamai atlikti nepriklausomą tarptautinį tyrimą siekiant išsiaiškinti įvykius, mirtis ir dingimus;

5. apgailestauja dėl išpuolių prieš spaudos ir informacijos laisvę, dėl kurių nukentėjo daugybė Europos žurnalistų ir prašo Maroko karalystės leisti spaudai, nepriklausomiems stebėtojams ir humanitarinėms organizacijoms laisvai patekti į Vakarų Sacharos teritoriją ir laisvai joje judėti; apgailestauja dėl Maroko valdžios institucijų uždraudimo nariams, žurnalistams, žiniasklaidai ir nepriklausomiems stebėtojams patekti į Vakarų Sacharos teritoriją;
6. primygtinai reikalauja prašyti JT organizacijas siūlyti nustatyti žmogaus teisių stebėsenos mechanizmą Vakarų Sacharoje;
7. palankiai vertina neoficialių Maroko ir Polisario fronto posėdžių atnaujinimą, kurį net ir tokiomis įtemptomis aplinkybėmis remia JT Generalinio Sekretoriaus asmeninis pasiuntinys ir ragina regioninius veikėjus atlikti konstruktyvų vaidmenį;
8. primena savo paramą dėl neoficialių derybų tarp konflikto šalių siekiant rasti teisingą, ilgalaikį ir abipusiškai priimtą politinį sprendimą atsižvelgiant į atitinkamas Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijas;
9. ragina Komisiją užtikrinti, kad reikalinga humanitarinė pagalba, kuriai skiriamas padidintas finansavimas, būtų suteikta Sacharos pabėgėliams, kurių 90 000–165 000 gyvena Tindufo regione siekiant padėti jiems patenkinti pagrindinius su maistu, vandeniu, namais, sveikatos priežiūra susijusius poreikius ir pagerinti jų gyvenimo sąlygas;
10. išreiškia mūsų susirūpinimą dėl Vakarų Sacharos žmonių teisių gynėjų sulaikymo ir persekiojimų Vakarų Sacharos teritorijoje; prašo, kad su žmonių teisių gynėjais, laikomais Maroko teritorijos kalėjimuose, būtų elgiamasi atsižvelgiant į tarptautines normas ir jiems būtų taikomas greitas ir teisingas teismo procesas;
11. prašo, kad ES paprašytų Maroko karalystės laikytis tarptautinių įstatymų, susijusių su Vakarų Sacharos gamtinių išteklių panaudojimu;
12. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, JT Generaliniam Sekretoriui, Afrikos Sąjungos Generaliniam Sekretoriui, EP delegacijai ryšiams su Magrebo šalimis, taip pat Viduržemio jūros šalių sąjungos parlamentinės asamblėjos biurui, Maroko parlamentui ir vyriausybei, Polisario frontui, Alžyrui ir Mauritanijai.